

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelésügyi hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamátlók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utcai részében.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)

Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor osztatottól kezdve.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Alkalmazkodjunk!

Tömegesen érkeznek a tudakozódó levelek Magyarországra és Ausztria különböző helyeiről olyanoktól, akiknek figyelmét a világra bocsátott hirdetések felénk irányították s akik a nyarat csendes városunkban, kies és egészséges vidékünkön óhajták tölteni, vagy — feltalálva azt, amit keresnek — Köszegét állandó tartózkodási helyül választják. Az ugynevezett idegenforgalom bizottsága alig győzi a leírások küldését a feleletadással. Csekély pénzzel, de annál több akaraterővel csodákat művelt aránylag igen rövid idő alatt és máris annyit elért, hogy készenlétbe kell helyezkednünk. Örülhet az, aki az ügy előmozdítására szóval és tettel sikra szállott, mert már az eddigi eredmény búsán megfizeti fáradságát, megéri a pénzbeli áldozatot. De az az öntudat is megnyugtathatja ez ügyben fáradozót, hogy a neutrális téren álló polgárember keblében föltámad a remény szikrája, kel a bizalom az ügy iránt, mely iránt eddig közönyvel viseltetett. És erre nagy szükség volt! Mert ha mi „bele estünk“, és most már „bénue vagyunk“ az idegen-forgalom tervszerű növesztésében és Köszegét egészben azzá akarjuk tenni, amivé festettük, úgy még egy kis összetartásra, társadalmi viszonyainknak némi renoválására van szükségünk. Képzeltben ugyan ott látjuk már a telt lakásokat, az élénk utcákat; irigyeljük a házi urak jó sorát, akik meglegedetten dörzsölgetik kezeiket; örülünk a mosolygó arcú üzletembernek, aki jó dolgában azt se tudja, mit csináljon — de bizony

csak képzeletben. Az aranyos napoktól még messze vagyunk, még messze jár maga az idegen, aki hivatva van ez aranyos állapotot megteremtteni. Az idegen lesz a mag, mi meg a föld, amelybe az el lesz vetve. Ha jó lesz a föld, a mag ki fog kelni és bőven teremni. Ha nem: nem. A földet a mag befogadására elő kell készíteni; a mi viszonyainkat nem kevésbé rendezni. Ha mi azt akarjuk, hogy egy csomó, mindenesetre vagyonosabb, ember fölkeresse e várost és költse el itt pénzét, annak a szép vidéken és egészséges levegőn kívül egyebet is kell nyújtatnunk. Az a jámbor idegen, aki messze földről jön ide, nem a mi szép szemünkért cseréli föl lakóhelyét, hanem azért, hogy a természet nyújtotta élveken kívül csendes pihenőre akadjon, békés életet élhessen a városban. Aki járt már a különböző üdülőhelyeken, tapasztalhatta: mennyire iparkodnak ott az emberek barátság, szivesség, illem, előzékenység dolgában, hogy az idegent magukhoz vonzzák, ottlétét kedvessé tegyék. Kérdezzük: bírjuk-e mi is e kelleket; megtaláljuk-e nálunk az idegen amit keres, ami hozzánk kötheti, ami nélkül illuzoriussá válik minden egyéb iparkodásunk?

Mi kételkedni merünk ebben és ezért talán bizonyos tekintetben el is vetettük a sulykot. De gondoljuk csak jól meg a dolgot, ha nem-e úgy van mind az, amit imént elmondani bátorkodtunk és azért: nem-e igazolt kétkedésünk? Már is merültek fel aggodalmak, hogy népünk egy része nem fog alkalmazkodni tudni; ismert manírjával nem fogja a jó ügyet előmozdítani. Vagy csak képzel-

jük magunkat a városkör járójára, amikor egy sor kapás gyerek, leány végigsöpri az utcát és szétrebbenti a békén sétáló közönséget. Vegyük például fel, — hisz nem rég is volt rá eset — miként fogja magát érezni az az idejövő urasszony, akire az a mindent felfalni akaró hauer-ember ráförméd, hogy hát: mit bántja azt az utazéli virágot!? Ez emberekben — tisztelet a kivételnek — nincs önérték, ezek nem ismernek határt otrombaságaikban. Ezek így, amint formálva vannak, nem igen lesznek előnyére az idegen-forgalomnak bár ez nekik mentsvárak lehetne.

Az olyan emberek, akik a saját eszközzel nem bírják felfogni a nekik előnyére válható dolgokat, természetesen felvilágosítandók volnának mások, a józabb eszűek által az ügy mibenlétéről. Ezeknek fel kell tárnani a jövőt, ami vár rájuk, ha nem kapunk a kínáló kedvező alkalmakon és teszünk valamit a magunk érdekében, a mely első sorban az ő érdekük. Meg kell velük értetni, hogy nem kívánunk tőlök sokat, csak emberi és emberies dolgokat: tegyenek le rútt manírjukról; tanuljanak több illemt; legyenek barátságosak, előzékenyek másokkal, az idegennel szemben. Melegítsék, üdítsék fel ez emberi jó tulajdonságok a mások szívét, hogy ne csak a természet bájai kapesolják e városhoz az idegent, hanem a lakosság tündöklő erényei is. Alkalmazkodjunk legalább a viszonyokhoz!

TÁRCZA.

A sír szélén.

Mily összeronkadt alak!
Mily megtört test!
Mily becssett szemek!

A férfias mell halk emelkedését időről-időre tompa köhögés fojtja el, mint midőn a földoklő az utolsó lég után kapkod!

Arca halvány, sápadt, sárga; mintha a halál lehellete ülne azon!

Pedig még nem is oly idős, hogy e megtört alak az évek súlya alatt roskadozhatott volna le ennyire!

Nem is a túlélt évek, hanem a túlélt szenvedések törték meg az egykor életerős testet!

Nem, mint a villám, mely egy csapásával kettéhasítja az ezredéves büszke tölgyet, nem oly rögtön állott be az a változás, mi előttem áll; hanem, amint a fatörzsébe magát mélyen bockolt szű, napról-napra emésztette fel az életerőt!

S ha kérdezem önmagam, mi idézte előe rohamosan haladó rombolást? könyveim áztatják szememet, midőn a feleletet megtaláltam: — a hivatás!

Mily különbség, egykor, és most!

Midőn még mint ifjak együtt ülünk a tanítói képezdében, hallgatva az előadásokat: János barátom erős, megtermett, piros, pozsgás ifju volt, s most, midőn még csak férfi kora delén áll, már kiaszott, elsóványodott, megtört alak, kiről mindenki sajnálattal mondja el, hogy a sír szélén áll!

S valóban hivatása tette volna öregg, betegg,

félhalottá, ideje korán? kezdek tovább gondolkozni, s átfutom röviden emlékeimet, s fájdalom a rövid gondolkodás végeredménye csak az: — igen is, hivatása vitte a sír szélére.

Nem oly hosszú; de végtelen küzdelmes volt a lefolyt pályafutás, s e küzdelem felemésztette az életerőt, megtörte az idegzetet, meggyengítette a tette kész izmokat, kimerítette a tüdőt, s a lélekzet vét megnehezültével, megnehezült az élet s lett belőle oly váz: ki ma már csak lézeng s nem jár azok között, kik egykor szelleme szikráit csodálva, mint tanítványai tömörültek körébe!

Leverő, szomorú kép, de festenem kell, mert lelkiismeretem több megnyugvást talál abban, ha a metsző fájdalom súlya alatt rajzolom is le a képet, mintha elhallgatom azt. Le kell festenem, hogy lássák azok, kik előtt a hivatás csak felületesen van ismerve, s lássák, hogy a hivatását betöltött egyének mily jutalmat adnak nekik! Ők, kiknek kezében van a hatalom, uralom, kegy és jutalom! Festenem kell e képet, hogy tanulja meg ismerni a nagy világ a tanító működését, fáradozásait, és — csodálja az elért eredmények után nyert jutalmát!

A jutalmat, mely legtöbb esetben nem más, mint a megtört beteg test és — a koldusbot!

Hazánk legelső vármegyéjével határos egy vármegyében, melynek termő talaját a Tisza hajjai nyaldosák, s melynek lakói egykor mint szabadelmázott nép kiváltságai keretében élve, hősies tetteivel írta be nevét hazánk történetének vérrel írott lapjaira; azon a helyen, hol a szabadságharcunk egyik legjelentékenyebb diadalát vívták ki „féliseneink“, ott nyerte el a tanítói állást János barátom!

Mily boldog, mily meglegedett volt abban a tudatban, hogy hivatását követve a tetti terere lephetett, hol a jövő nemzedeknek erkölcsösséggel párosult hazafias neve-

lésével oly nagy szolgálatot fog teleni közvetve hazájának, közvetlenül pedig községének!

Hivatásának teljes tudatában, annak betöltéséhez felpáncélozott erős akaratú lélekkel fogadta el a meghívó város meghívólevelét, melynek minden sora azt mondja: az 1868. XXXVIII. t. c. értelmében kellend eljárnia.

János elfogadta a törvényes alapot, s ezen alapon megkezdte működését; tanított, nevelt, tudva azt, hogy csak az az ország lehet virágzó, melynek értelmes polgárai vannak!

És a város nem is késett a szorgalmas, öntudatos tanítónak tízévi működése után kiállítani azt a bizonyítványt, hogy „dicsőretet és elismerést érdemlő szorgalommal működik, úgy, hogy a lakosság és szülők szeretetét és tiszteletét teljesen megnyerte!“ S ez elismerés fokozta a hivatását felfogott tanító ügybuzgalmát, fáradhatatlanul azentelte minden idejét a népnevelés ügyének, bár a törvényben körü irt azon szabályzat, hogy egy-egy tanító vezetése alatt legfeljebb 80 növendék állhat, az iskolaszék szűkkeblűsége által teljesen ignorálva lott s 130 -- 150 növendékekkel kelle évről-évre küzdenie, — mint ezt a már említett elismerő okmány igazolja; — nem csüggett, feláldozta önmagát, feláldozta egészségét és tanított, dolgozott, hogy egykor gyümölcsöt élvezhessen a fáradozásainak!

És — elérte fáradozásai gyümölcsét . . . a méltatlanság . . . és lelki, testi fájdalmaiban! . . .

Ily előzmények után, hogyan lehetséges az? fogjátok kérdezni kedves olvasóim!

„Változnak az idők s vele az emberek“ mondja a latin; mi ezt a mondatot így változtatjuk át: „változnak az idők s vele a nézetek is!“

A világ nézet, mindenkor az emberek előítéletéből ered! Minél előítéletesebb valaki, annál sötétebb nézetű!

A szombathelyi m. kir. pénzügy-igazgatóságtól.

A nmtgy m. kir. pü. miniszterium f. é. márczius hó 31-én 37083. sz. a. kelt magas körrendeletében méltóztatik kijelenteni azt, hogy mindazon esetekben, mikor a közbirtokosságok tárgyai vagy más közösen jogosultak együttesen kiványítják azt, hogy italméresi joguk kártalanítási összeget együttesen, egy összegben kívánják fölvenni és egymásközt az előttről ismeretes és általuk már megállapított vagy megállapítandó részesei arány szerint felosztani hajlandó az italméresi jogok kártalanításáról szóló 1888. évi 36. tcz. 12. és 21. §§-ainak azon rendelkezéseitől eltérni, melyek azt rendelik, — hogy mindazon esetekben a közbirtokosságokat minden más közösen jogosultat, illető kártalanítási összeg, — bírói letétbe helyeztessék és a bíróság döntse el, hogy a jogosultak közül kit-kit mennyi illet meg; de csak akkor, ha a közbirtokosságok tárgyai a közigazgatási hatóság (járásí főszolgabíró vagy szolgabíró) közbejöttével megtartott gyűlésről fölveti jegyzőkönyvbe iktatott vagy a közösen jogosultak közjegyzőileg vagy bíróság hitelesített aláírásokkal ellátott nyilatkozatban együttesen kijelentik, hogy a kártalanítási összeget együttesen egy összegben kívánják felvenni és a felvétellel (megnevezve) egy vagy több egyént oly kijelentéssel bíznak meg, hogy az vagy azok fogják a kártalanítás egész összegét az egyes jogosultak közt, — a már tudvalevő vagy megállapítandó részesei arány szerint kiosztani.

Mint hogy pedig Tekintetességét járása területén vannak oly közbirtokosságok és más közösen jogosultak kik annak idején az italméresi jogkártalanítása iránti igénybejelentés mellé, ilyen nyilatkozatot nem csatoltak, s az ilyenek kártalanítási összeget fölvenni és maguk közt szétosztani; hivatalos tisztelettel felkérem Tekintetességét arra, hogy az érdekeltet akár körirattal, akár más módon, akár alkalmilag az eljárási módokra a figyelmeztetni sziveskedjek, oly megjegyzéssel, hogy az esetben is, ha már kártalanítási összegek bírói letétbe helyeztetek volna, vagy e czélból az iratok a bíróságoknak átadottak volna, a kiutalás és fölvitel eszközölhető lesz.

Egyedül — az urbéri közbirtokosságok kártalanítási összegeit azok, melyek azért, mert vitás, hogy ezeket vagy a politikai községet illeti-e meg a kártalanítási összeg, — mindenképen bírói letétbe fognak helyezettetni.

Szombathely, 1890. április 25-én.

Kassay,

m. kir. pü. igazg. helyettes.

Helyi és vidéki hírek.

— **Magas látogatás.** Vassary Kolos pannonhalmi főpát ur ő méltósága a napokban városunkba érkezik és a benczés székházban fog meg szállni. Szokás szerint meg fogja hallgatni a helybeli benczés tanárok kívánságait és meglátogatja egyes osztályait a gimnáziumnak.

— **Esküvő.** Meszlényi (Janda) Károly, városi hivatalnok a mult esütörtökön a helybeli protestáns templomban egybekelését tartotta Wolff Irma kisasszonnyal, özvegy Salamon Kristófné unokahúgával. Tartós boldogság kísérje őket életutukon!

— **Május elsője.** Borongós, hűvös idő után a legnagyobb tavaszi nappal köszöntött be május elsője. A cigányzene hangjai megelőzték a hajnali harangszót, mely a lakosságnak egy nagy részét már talpon lelte. Sokan készültek a szabadba, a májusi első napsugár köszöntésére. A Szabóhegyet tüntette ki a legtöbb ember, utána az Ó-házat, a Stájereket. A gimnáziumi ifjuság egy része a Gyöngyös-völgyben fölfelé Lékának tartott.

Szombathelyről egy nagy, nők és férfiakból álló társaság rándult fel hegyeink közé, s fáradozta este a Strycz szállóban pihente ki gazdagon terített asztal mellett. Akik reggel elkéstek a kirándulással, délután keltek utra ugyancsak a már nevezett helyekre, de föltre is. Kár hogy ez utóbbi helyen cserben hagyták a vendéglőt — a kirántott-csirkevek való kétlábuak. Ez a csirkestrájk ott egy kis zavart okozott.

— **Flórián napja.** Ma ünnepeli városuk védőszentjének, szt. Flóriánnak ünnepét, mely alkalommal a plébánia templomban tartandó nagy-mise után ünnepélyes körmenet lesz.

— **Kalváriai utunkon** a lefolyt héten is szép számmal dolgozott a munkásosztály. Több mint hatezer téglát pedig fejen vittek fel asszonyok, leányok, gyermekek. Öröm volt látni a csoportokat a négy esztendő gyermekektől kezdve a 81 éves aggastyánig. Az utcsinálás közel van a befejezéshez. Es mindez a szószekekről lett egyetlen felszólítás folytán ingyen történik. Még túzoltó parancsnokaink is buzgólkodnak a szükséges viz könnyű felszállításában. Terméskő, téglá és fővény szintén csak sziveségből szállítatik a hogy tövéhez a lovas és ökrös gazdák által. — A keresztuti kápolnák építéséhez önkényes pénzbeli adományokkal a kövekezők járultak: Schiefer János és Mária 1 frt, Scheiber Lujza 5 frt, Keszler Franciska 2 frt, Wierer Karolin 5 frt, Tompek Ferencz 30 kr, Güntner János 2 frt, Vöröss Zsigmond 1 frt, Molnár Ferencz 2 frt, Molnár Mária 1 frt, Tompek Mária 1 frt, Schiffer György 5 frt, Eitner Susanna 5 frt, Tóth Erzsébet 10 frt, Schlögl Erzsébet 5 frt, Schwarz József 2 frt, Fuchs Teréz 2 frt, Mártinkovits Mátyas 5 frt, Biogner Antal 60 kr, Horváth András 1 frt, Paulincsek János 2 frt, Rutrich Angela 2 frt, a Szentdomonkos rendű apácák 5 frt, Schlamatinger Anna 1 frt, Hechinger Hermina 1 frt, N. N. 10 frt, Sváb-falusiak 14 frt 9 kr, es egy jötevé egy akó bort a munkásoknak. A pénzbeli adományok összege: 96 frt 99 kr. Szives köszönet mindezt a jólkü horzajárulóknak. A szent és szép mű gyámolítását továbbra is kéri Major János s. k. prépost-plébános.

— **Tanító-választás.** A helybeli ág. ev. hitközség ma tanító választ. Tudvalevő dolog, hogy Mártony László tanító lemondott az evangélikus elemi népiskolánál viselt állásáról és az iskolaév végével megváltik az iskolától. A mai napon megválasztják utódát, ki a jövő szeptemberben foglalja el helyét.

— **Májusi ájtatosságok.** Május 1-ével az e hónapban át a plébánia-templomban tartatni szokott esti ájtatosságok vatték kezdetüket. Ezekben, mint minden évben, Major János prépost-plébános fungál.

— **A klastromi bucsu látogatottság** tekintetében jóval mögötte maradt elődjeinek. Az esős időjárás visszariasztotta a bucsusokat, de annál kényelmesebb helyzetbe juttatta a bennlakókat, akik kedvükre tiporhatják az utca porát és maguk ehették meg a maradékot. Csak a korcsmáros szidta a felhőket.

— **Turista-kör.** Hogy Kőszegen minél többen belépjenek a vas megyei Turista-egyesületbe s hogy a közszegi helyi bizottság már valahára megalakuljon, Markovits József ügyvéd a napokban a következő felhívást küldte azét: T. cz. A Vas megyei turista-egyesület közszegi helyi bizottságának szervezésével megbizva lévén, hivatkozással az egylet részéről kibocsátott felhívására, van szerencsém tisztelettel felkérni, legyen szives folyó 1890. évi május 4-én délelőtt 11 órakor Kőszegen a városház termében tartandó értekezleten megjelenni, és az alakuláson résztvenni. Kőszeg, 1890. május 1-én. Markovits József, ügyvéd.

— **Az idegenforgalmi bizottság** az elmúlt héten ismét 80 levelet kapott és intézett el, eddig összesen 170-et. A legtöbb levél nyugalmazott katonai- és polgári tisztviselőktől jött, másik része nyaralni kívánóktól, legtöb Budapestről és Bécéből, — de jöttek levelek Salzkammergutból, Erdélyből, Romániából és Svédországból is stb. Lakások kibérlése végett is már több alkudozás

folyik, némelyek meg személfves idejövételüket jelentik pünkösdre, hogy a várost megtékintsek. — Igen ajánlatos volna, ha a hirdetések a fővárosi lapokban még ezentul is közölhetnék, de az e czélra gyűjtött pénz már majdnem egészen elfogyott. Az eddig beérkezett adományok növszerinti kimutatása, illetve az idegenforgalmi bizottság nyilvános nyugtázását jövő számunkban fogjuk közölni. További adományokat elfogad a bizottság bármely tagja.

— **Hangverseny.** Szerdán, e hó 7-én élvezetes hangversenyünk lesz. Városunkba jön a bécsi opera világ-hírű hárfa-művésznője, Zamara Teréz es szébbnél-szebb saját es más zene-szerzeményeket fog előadni. Vele jönnek: testvére, Zamara Alfréd tanár, es udvari zenekar tagja, es Schmidler Rikhard baritonista. Helyekre már számos előjegyzés történt az itteni könyvkereskedésben es úgy hogy kilátás van, miszerint a hírneves művésznő itt is oly nagy közönségnek fog örvendeni, mint eddig mindenütt a hol fellépett, es mint azt oly művésznő mint Zamara meg is érdemli.

— **Munkás-mozgalom.** Talán csak nem — mondja magában az olvasó, pedig hát csakugyan volt ám valami Kőszegen is. Már szerdán este nagy élénkség uralkodott utcáinkon, különösen a város-köri gyalogjárón. A szabó-, cipész-, péklegények stb. próbafelvonulást rendeztek es nagyban fejtegették a munkásünnep jelentőségét. Strajkra készült a nagyszámu munkás-ármádia es bajtöl tartalva, az egész rendőrséget (2 száz) készenletben tartotta a városi hatóság. 9 óra után a mozgalom fenyegetőbb mérvet öltött, amiért a kereskedők bezárták boltjaikat es 10 óra felé már ivonult az első (1 száz) rendőr, kinek intézkedéseire a rend azután csakhamar helyreállt. Nehezebben ment ez esütörtökön, a tulajdonképeni munkásünnep napján. A lakosság aprajánagyja kora reggel elmenekült a városból s felérkebb része az ágyban húzódott meg. A munkások ugyancsak kora reggel erősen mozgolódtak s most feketartásuk annyiban volt nehezebb, amennyiben kisebb csoportokra voltak osztolva. A cipészek verték a — talpat; a szabók szurkáltak — tűjükkel s a pékek, az éjjel megebesülve ott horkoltak ágyaikon, Ennek a strajknak csak az est vetett véget, mert mikor a hold legelőszőr kikandikált a felhőfoslányok mögöl, a legényeket már ismét ott lelte az utcákon. Akkor látuk csak, hogy az egész dolog milyen strajk volt.

— **Jótevény hagyomány.** E czim alatt közölt mult-kori hírüknben kifejezést adtunk ebbeli reményüknnek, hogy a Schey-féle hagyományból „valamicske” csak Kőszegnek is jut. Amint most értesülünk, jutott is, es pedig 4000 frt a helybeli izraelita templom fenntartására es 300 frt a közszegi szegényeknek.

— **Szikviz-fogyasztás.** A közszegi hegyforrás-szikvizet ma már nemcsak Kőszeg, hanem a környék lakosa is fogyasztja. Az első évnegyedben 28.000. mond huszonnolezezer palaez adatott el. Ugylátszik: ez a viz pajtásait már kiszorította a versenytről.

— **A vegetáció menete.** A beállott nedveshideg időjárás okozta, hogy a vegetáció e héten az előző héttel szemben hat nappal késett, úgy, hogy a fák es cserjék, melyek a lefolyt héten jutottak virághoz, a mult évnél es a rendesnél csak hat nappal vannak előre.

— **Sorrendi szabadság.** A bírósági hivatalnokok ez évi szabadság-idejüket a következő sorrendben fogják élvezni: Szlaha Dénes kir. járásbíró május hó 12-től, dr. Saáry Zsigmond aljárásbíró július 1-től hat heti; Szabó Jenő aljegyző augusztus 15-től, Decker János telekkönyvvezető augusztus 1-től, Korchmáros Gyula segéd-telekkönyvvezető július 1-től négy heti; Ités Antal telekkönyvi iktató június 1-től, Gaál Sándor polgári iktató szeptember 1-től négy heti szabadságot.

— **Házasság hirdetes utjan.** Egy budapesti özvegyember megúván az özvegyi rideg életet, ismeretség hiányában a szokásos hirdetésekhez folyamodott. Hogy özvegyember megúnja magát es ismét házasságra készül, ebben semmi különöset nem találunk, de ugylátszik az

S ez előtétel romboló hatással bír a legszeben indult ügyre néz e is!

Helyesen jegyzé meg a „Néptanítók anyagi helyzetének javítása” céljából a közoktatási miniszterhez, a „Magyar Paedagogiai Szemle” szerkesztője által fogalmazott felterjesztés, hogy: „Előtétel volt, s ez osztály-része nálunk ma is, többek közt, a néptanítónak, miként volt hajdan a görögöknél es rómaiaknál, kik — mint ezt egy jeles egyházi tudósunk igen találón jegyzé meg, — erényt, bünt, művészetet es mesterséget istenítették, de a paedagogust az olympusi istenek székébe nem ültették soha! s így nem csoda, hogy az olympusi hatalmaságok között rokon pártfogójuk nem lévén, csakis az istenek haragjának szülöttjei voltak: „quem dii odere, paedagogum fecere.”

Igenis, i y gondolkoztak, s gondolkoznak ma is, igen sokan, sőt egész községek a tanítói állás- es hivatásról, mit fájdalom csak most tanúsított legközelebb a magyar alföld egyik nagy városa, Felegyháza azon határozatával, mely a vért képébe kergetni képes minden jó érzésű, minden művelt embernek!

Es ily előtétel lidércnyomása alatt állott a város is, mely János barátunknak kiadta es eli-merő okmányt akkor, mikor a szegény tanító éjjelt nappalt hivatásának szentelve megbetegedett s kérelmezte, hogy egy az iskolaszék által felében, s a tanító által felében fizetendő 30 frt havi illetménynyel ellátott segédtanítót alkalmazhasson a 130—150 gyermek oktatásához s az iskolaszék szükkeblúsége nyomorult 10 frtot szavazott meg — a kérelemnek másodszor történt előterjesztésére, míg a 20 frt többletnek fizetésére a beteg tanítót kötelezte.

De ez még csak testileg, s anyagilag járult rombolónlag János barátom lényére; lelkét megtörté az, midőn látta, hogy a törvény tisztelete csak üres hang

iskolaszéke előtt, mely magának alkot, teremt tetszése szerint törvényt.

Szegény Eötvös báró nem tételezhette fel a jövő nemzedékről, hogy az ő szabadelvű nézeteit annyira félre fogják magyarázni, s midőn a közoktatási törvénybe beiktatta, hogy a: „vallásoktatásról minden vallásfelekezet maga köteles gondoskodni,” nem tehette fel azt, hogy lesz oly város, melynek iskolaszéke e szabadelvű tételt oda fogja merni magyarázni, hogy a törvényben megszabott tanköteles tárgyakat elhagyva, a tanítóra ráerőszakolja a vallásoktatást is. — Es mit Eötvös nem hitt, megtörtént.

János barátom felettes iskolaszéke határozatilag kimondotta, hogy: „a beszéd es értelemgyakorlatok elhagyásával a bibliai történet es egyházi énektautítás tüzetik a tanítók elébe.”

A törvényes alapon álló tanító öntudatosan utasította vissza e végzést, s orvoslást keresett a felettes tanfelügyelőnél!

Szegény tanító! Feledé, hogy a tanfelügyelő, kit a kormány büntéért jutalmazott, a helyett, hogy büntetett volna: nem fogja meghallgatni a hivatását felfogott, törvényes alapon állott magy ar tanító panasztát!

Es így volt.

A lelkileg megtört tanító tovább vitte ügyét, felment s miniszterhez s ez mondotta ki, hogy: „az erkölcsoktatás a néptanítóra nem bizható.”

Es a miniszteri leirat meghozta gyümölcsét!

Felkeltette a tanító ellen az irigységet, gyűlöletet; s az az iskolaszék, mely elismerő okmányt állított ki tanítója számára, most kiállított bizonyítványában azt mondja, hogy: „a tanító az iskolaszékkel szemben semmikép sem viseli magát ajánlatosan!” A szókimondó, hivatását ismerő, s betöltő, törvényt tisztelő s annak érvényt szerezni tudó tanító az iskolaszék előtt nem volt

„ajánlatosviselő.” Ily bánásmód, kinek nem keseríti el lelkét, főleg ha már a test szenvedő beteg!

Az iskolaszék meg akarta vonni a jogot a tanítótól itt is, mint máshol, mint azt már a fentebb idéztük miniszteri felterjesztés következő paszusa e szavakban tüntette a miniszter elé:

„Magyarország tanítószágnak vajmi kevés joga van az iskolához. Még a kötelességeiből, mint gyökérből fakadt természetes jogokkal sem rendelkezik. Alig van valami joga a felügyelethez, pedig ennek szakkbeli ágát egyedül a tanító van hivaiva úgy logikailag, mint főleg paedagogiai szempontból gyakorolni. Nincs nyitva a magyar tanítószág előtt azon ut, melyen fokról-fokra haladva a természeti es erkölcsi törvények szerint is szakavatott első tanügyi faktorrá fejlődhessek, ki ép úgy hivatva lenne az iskola felett a szakfelügyeleti jogot minden fokon gyakorolni, mint az állam, egyház s más hasonló faktorok. — Nincs nyitva a tanítószág előtt a tér az előmenetelre a népoktatással összefüggő állások min-denikében.”

Pedig ennek meg kellene lenni, mert csak így es akkor, ha ez meglesz, fog teljesülhetni az, mi mindannyiunk óhaja, hogy: „egy öntudatos nemzet fejlesztéséhez minden honpolgár tehetése szerint hozzá járuljon!”

Csoda-e, hogy János barátom a törvényes alapot lábai alatt ingani ezerte, akkor, midőn iskolaszéke, tanfelügyelője s mindenki, kinek védelmére kellett volna kellnie elhagyta, s megtörve kénytelenítettett küzdeni önmagára hagyatva egyedül, a törvény könyvére tekintve kezét, s ebből merítve erőt!

De ha lelki erőt adott is a törvény; testi erőt nem adhatott az többé!!

A test lankadt, a 150 gyermek oktatása, mely a törvénynyel ellenkezik, az emberi test erején fölül, ki-

a községi leány sem, aki pályázott az özvegyemberre. Az utóbbinak tetszetek a föltételek és, akadályozva lenvén, de meg talán korainak is találván ebben az idegen forgalmis világban a Községbe való jövetelt fölkérte T. kisasszonyt, hogy találkozára jöjjön inkább ő, el Budapestre. T. kisasszony elfogadta a meghívást, és a mult napok egyikén elutazott. Ismertető jelek: T. kisasszony köblén egy szegfűvirág-csokor, az özvegyember részéről az arcz szokatlan simogatása. A pályaudvarban ezek segélyvételegymásra akadva, az özvegy-ember elkísérte T. kisasszonyt ennek fogadóbeli szállására, majd pedig a maga lakására és — megtetszetek egymásnak. Tegnap már ideérkezett a boldog fölegény, hogy egy kissé körülnézzen és menyasszonyával az esküvő napját megállapítsák. Női körben beszelték ezt tagnap; hogy igaz-e, azt már nem tudjuk.

— **Vasutunkról.** A község-szombathelyi viczinális vasut igazgatóságának legutóbb tartott ülésén a következő fontosabb tárgyak kerültek szőnyegre: Megállapított a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó és a közgyűlés ele terjesztendő javaslat, melyszerint az üzleti tiszta jövedelem és időközi kamat 12487 frt 20 krra rug. Ebből 1672 db. elsőbbségi részvény után a 6%-os kamat = 10032 frt, kisorsolt elsőbbségi részvény beváltása 100 frt, a várost törzsrészvényei után illeti 2355 frt 20 kr. — Javaslat megy a déli vasut igazgatóságához, melyszerint a helyi forgalom emelése czéljából a menetárak olyképen volnának leszállítandók, hogy Szombathely-Község között egy menet (oda vagy vissza) kerülné: a III. osztályban 35, a II. osztályban 50 krba. A szomszédforgalomnál az első távolság: III. osztály 10, a II. osztály 15 kr. A második távolság III. osztály 15, a II. osztály 22 kr. — A negyedik vonat közlekedésére vonatkozólag az ügy annyiban, amennyiben az az igazgatóság megkeresésére a déli vasut budapesti üzletigazgatóságának kedvező véleményezése mellett a bécsi igazgatósághoz terjesztett fel hozzájárulás vágott, legközelebb megoldást nyor. — Vasuti közgyűlés f. é. június hó 11-én lesz.

— **Dalestely.** A községi dalos-egyesület f. é. május hó 10-én, szombaton, a bálház nagy termében ez évi második dalestélyét fogja megtartani, melyen magyar és nemet dalok kerülnek előadásra. Enek előtt ezigányzene és utánna táncz lesz.

— **Betörés világos nappal.** Svábfaluban esütörtökön éppen az idő alatt, a míg a emberek templomban voltak, tehát világos nappal két helyen is betörték. Nem sokat vihettek el, mert idejük sem volt igen a jó madaraknak, akiket elfutni láttak de elesipni nem tudtak.

— **Különös foglalkozás.** Valami Kuncz János, micheidorti (csehországi) ember és neje a női legfőbb ékesség megrablásával, a hajkereskedéssel foglalkoztak a környéken. A csendőrség Rohonczon elfogta a kedves párt és bekísérte a szolgabírósig elé, hol pénzbüntetéssel sújtattak s azonkívül elszedetvén tőlük a haj, ez értékesítetteti és ára jótékony czélra fog fordítottatni.

— **Tűzek a járásban.** A folyó év első negyedében a következő tüzesetek fordultak elő a járásban: Vörösvágáson 1890. évi február hó 8-án, 42 frt kárral. Biztosítva nem volt. Lékán február 17-én 180 frt kárral, biztosítás nélkül. Robonczon márczius 1-én 5888 frt kárral; 3490 frtig biztosítva. Doroszlón márczius 5-én és 10-én, összesen 1348 frt kárral, 550 frtig biztosítva. Rendeken márczius 18-án erdőégés. Tömördön márczius 25-én 21354 frt kárral, mely biztosítva volt. Meneséren márczius 30-án 1659 frt kárral, 985 frtig biztosítva.

— **Allat-elhullási esetek.** A szolgabírói hivatal nyilvántartása szerint a f. é. január—márczius havi időközben a következő állat-elhullási esetek merültek fel a járásban: Inezéden idétlenség következtében 1 darab szarvasmarha. Perényén esés következtében 1 ló. Lukácsházán kólikában 1 ló. Nagy- és Kis Patyon fulladás következtében 1 db szarvasmarha.

— **Lopás.** Horváth Mária, községi illetőségű cselédleány, Sopronban állott szolgálatban. Szomszéd-asszonyától, kit annyiban ismert, hogy az estenként

merítőleg hat, megtörte vegleg a hivatott egyént, összeroskadt.

A sir szelén áll ma!

Alig ismertem róá, mikor láttam; alig ismertem meg az egykori életerős, vidult kedélyű ifjut a meg-görnyedt, mellbeteg, sir szelén álló aggban!

Agg lett, mielőtt az idő elvonult feje felett!

Agg lett, a sors viharában megtört test! Agg lett a nélkül, hogy élte delének örömeit élvezhette volna. Elért a sir szelére, mielőtt élt volna!

Elért; — mert hivatását felfogta, s azt teljesíteni volt élete feladata!

És ha le fogja hunyni szemét?!

A világ napirendre tér a szenvedő felett!

S valjon a hatalom tulajdonosai érezni fogják-e, hogy az utjokba eső sirhant jelhányásához ők szolgáltatták az első kapa földet?!

Társai fel fogják jegyezni évkönyveikbe, hogy egy társadalmi páriával* ismét kevesebb van; oda fogják jegyezni az ő nevét is, hol már oly sok hivatott szenvedett elköltözött nove áll; mert ne higgye senki hogy János esete egyedül áll a tanítói életben; vagy hogy ez, mit elmondunk a költői képzelet sötét eszme szüleménye!

Nem; ez fájdalom hü képe a tanítói életnek, hü lépe János barátom — s előtte s utána még oly sok szerencsétlen kartársunknak, mert míg „pária“ lesz a tanító, addig ily kép előttük fog felegni mindig.

Oszlassátok el a sötétségek, keljen fel a világosság, akkor eltűnnek a sötét képek is!

Addig soha! Addig kísérteni fognak azok mindig!

B u d a p e s t.

G á t i G y ö z ő.

vizért szokta küldeni őt, mult hó 21-én egy remontoir zseborát lopott láncostól. Az óra már megkerült.

— **Meghaltak** ápril havában: Schlögl Lujza, cipész gyermeke, 5 hónapos, r. k., bélhurut. Menein József, köszürüs, 34 éves, r. k. iszákoság. Fejéntinger Helén, nabszámos asszony, 68 éves, r. k. aggkór. Spür Sándor, erdősz, 28 éves, r. k. gümőkór. Nagy István, napszámos gyermeke, 3 éves, ág. ev., bélhurut. Klementisz Károlin, magánzó, 41 éves, ág. ev., tüdőguta. Pataky Ferencz, magánzó, 78 éves, r. k., vesebaj. Artner Teréz, magánzó, 52 éves, r. k., véres agyguta. Putz Mária, könyvkötő neje, 28 éves, r. k., agy- és hashártyalob. Tangl Lajos, földműves, 64 éves, r. k., tüdőlob. Tökéssy Antal, nyug. szolgabíró, 66 éves, r. k., vízkór. Pesenlechner Ferencz, vendéglős, 54 éves, r. k., véres agyguta. Schlapfer Vincez, kőműves, 66 éves, r. k. aggkór.

Vegyes hírek.

† **Halálozás.** A győregyházmegyei csepregi eszpereni kerület papságának gyáza van. Főtisztelendő Csetkovits István aranymisés áldozár, csepreg-kerületi kiérdemesült alesperes, horpácsi plébános, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa mult hó 26-án, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, tevékeny és áldásos életének 76-ik, áldozó-papságának 53-ik évében, végelgyengülés folytán elhunyt az Urban. A boldogultnak hült tetemeit hétfőn reggel fél 10 órakor helyezték el az engesztelő szent mise-áldozat bemutatása után a horpácsi sírkertben örök nyugalomra. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **A világ összes lapjai** lesznek az 1891. évben Milwaukee városban (Egyesült Államokban) rendezendő iparkiallításra egy külön hirlap collectióban kiállítva. A magyarországi hirlapokat Gerster Lajos amerikai alconsul gyűjti egybe. Gyűjteménye számára a hazai összes lapok kiadóitól egy idei husvéti szám beküldését kéri.

— **Koritnica fürdő.** A lipitói Kárpátok legszebb és legkiecsőbb fürdőjében: Koritnicán az idén is május 15-én nyílik meg a sáison. Fürdők sorában Koritnica úgy kitűnő specialis gyógyforrások mint kedvező fekvésénél fogva a legelső helyek egyikét foglalja el. Gyomor- és bélbetegségekben, verszegénység és annak minden következményeinél, máj- és lépdagányban, sárgaságban, de különösen aranyeres bántalmakban és sápkórban szenvedőknek páratlan hatású a fürdő, melyet az ország legtávolabb vidékéről sőt külföldről is felkeresnek a gyógyulni vágyó betegek. Koritnica berendezése úgy higieniai mint kenyelmi tekintetben teljesen a mai kor színvonalán áll. Kitűnő hatású vizei mellett erősítő ásvány- és fenyőfürdők, juhsavó, masszázs stb. a kitűnő gyógytényezők, melyekhez a természet nagyszerű adományai: a mindig ozonduó, balsamos levegő és fenyves sétányok szerencsésen csatlakoznak. Tavaly óta — mint levelezőnk írja — nagyszabású ujtásokat is végeztek a fürdőben. Nevezetesen a kor követelményeinek megfelelően berendezett külön férfi- és női hidegvízgyógyintézetet építettek; a forrásokot újra foglalták s ömökődő szivókutakkal látták el, úgy hogy most már az ásványvíz ivása és töltögetése nem a régi primitív merítésel történik, hanem egy csap megnyitása után magától folyik a forrásvíz. A Zsófia forrást két méterrel mélyítették s az így talált szénsavdus erek beömlése és egy régi édesvízű érnek elzárása által az ásványvíz erőjét nagy mértékben fokozták. E forrás környéken nagy kiterjedésű vasláföld-telepet is fedeztek fel, — ami eddig Koritnicán nem volt — minek folytán már az idén vasasfürdők is lesznek kaphatók. Mindemel ujtások hivattva vannak a régi híres fürdő látogatottságát meg nagyobb fokra emelni. Szélláriástól védett kedvező fekvésénél fogva Koritnicának mindig állandó derült tavasza és ősze van, amiért is e fürdőt betegeknek az első és utósáisonban (május 15—július végeig és aug. 15—szept. végeig) annál inkább ajánljuk, mert ez időben az árak tetemesen mérsékeltek, úgy hogy kényelmes lakást és teljes ellátást naponként 2 frt 50 krért lehet kapni. Az odautazás a kassa-oderbergi vasuton Rózsahegyig s a magyar állam vasuton Besztercebányáig s onnan kocsival kitűnő hegyi uton történik. — Tanácsos, hogy lakás iránt mindenki jó előreforduljon az igazgatósághoz, mely készséggel ad bővebb felvilágosítást s megküldi a fürdő prospectusát.

— **Magyar ember diadala Bécsben.** Bud pesti levelezőnk a következőket írja: „Nem rég volt alkalmam oda mutatni arra, hogy a magyar ember ha intelligenciával és erélylyel bír és nem fél a munkától: mily magas poziczra képes emelkedni még hazájától távol is és hogy Bécsben a legnagyobb és leghíresebb üzleti telepek egész sora magyarok kezében van. Nem mulasztathom el hazánkfiat figyelmet ismét egy ily üzleti telepre felhívni, mely rövid 9 éves fennállása óta magához hódította Ausztria Magyarországnak legelőkelőbb vevőközönségét. Ez Schleiffelder Ottó győri születésű hazánkfia, a nagy császár-városnak ma már legelőkelőbb és legkeresettebb lát-zeresze. kinek díszes és megtekintésre érdemes üzleti telepe Bécsnek legelőkelőbb pontján a Graben on a híres Péter-templom szomszédosságában van. Simor hercegeprimás, ki már évek hosszú sora óta nála felezi szükségleteit lát-zereszeti czikkeken, legutóbbi látogatása alkalmissal avval bucsuzott el Schleiffeldertől, hogy „Valóban örülök, hogy az az üzlet, mely legjobban képes kielégíteni e czikkeken való szükségleteimet, magyar ember kezében van.“ De nemcsak ez az egyedüli kitüntetés s mi hazánkfiát érte, mert e tekintve attól, hogy az intelligensabb polgári osztály csaknem kizárólag itt felezi szükségleteit, ez üzlet körülbelül 20 herceget (kötük több főherceget) és mintegy 200 főnemest számít vevői közé. Schleiffelder kitűnő gyakorlati tapasztalatait a külföldön szerezte. Köztudomású, hogy 13-szor beutazta Európát és 7 évig volt a legnagyobb parisi lát-zereszeti ipártelepek egyikének munkatársa. Hazánkát már 16 évvel ezelőtt hagyta el, de azért nagy előszeretettel és oly jól beszél magyarul

mintha mindig Debreczenben élt volna. Szállítója Bécs város hatóságának, a legtöbb vasutnak, az udvari könyvtárnak, számos tekintélyes intézetnek, és számos ezred tisztikarának, melyeknek az utolsó évben meglepő mennyiségű tábori látésövet szállított. Legutóbb több oldalról történt felszólításnak engedve bevezette a részletfizetésekre való előrusítást is biztos állásban levő egyének számára. Rendkívül fontos az a körülmény — és ezt különösen ajánlom a Bécsbe utazók figyelmébe — hogy üzletében mindazoknak a szeméi, kiknek szemüvegre szükségük van e czélra készített és szabadalmazott készülékek által a legnagyobb pontossággal vizsgáltnak meg, az oly egyének számára pedig, kik a vidéken laknak, egyszerű levélbeli megkeresésre a legszivesebben küld oly könnyen érthető utmutatót, mely szerint a legnagyobb könnyűséggel választható ki a megfelelő üveg. Schleiffelder, tekintve magyarországi vevőinek nagy számát, magyar levelezőt tart írodijában és így mindazoknak, kiknek szemüvegre és lát-zereszeti czikkekre szükségük van csak azt ajánlja, hogy ha Bécsbe utaznak, ne mulasztják el Schleiffeldernek Graben 22. sz. alatti díszes berendezésű üzletét felkeresni, a kik azonban ezt nem tehetik, azok hozassák meg maguknak a czeg legújabb és érdekes képes-árjegyzékét, melyet ingyen és bementve kaphatnak meg.

— **Mit kell tavaszkor tennünk?** Mind azoknak, a kik sürüverűek s ennek folytán bőrküütésekben, vértolulásban mellre s főre, szédülesi rohamokban, szívdobogásban, bágyadtságban s b. szenvednek: nem kellene elmulasztaniok testöknek friss, jó egészségben föntartását a tavaszi tisztító kúra által, mely alig kerül pár krajczár napi költségbe. Erre nézve használjuk föl a legjobb szert, Brandt Richard gyógyszerész svájezi labdacseit (egy doboz ára 70 kr s a gyógyszerárakban kapható) de bevásárlásakor különösen ügyelni kell Brandt Richard nevaláírására s a keresztnév azouoságára.

H I R D E T E S E K.

1212/890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A községi kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schabssel Lipót végrehajtónak Stefél József végrehajtást szenvedő elleni 89 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a községi királyi járásbírósig területén lévő Csajta határában fekvő a csajtai 26. számú tjkvben A. 1. 26. hr. 23 összeírású házra 178 frt, a 134. hr. sz. szántóra 358 frt, a 141 hr. szántóra 414 frt, az 541 hr. szántóra 267 frt, továbbá a 626. hr. szántóra 258 frt, ugy a 654. hr. szántóra 190 frt végül a most elősorolt ingatlanokhoz tartozó s a 244 és 3688 hr. közös erdő és legelőbeli illetőségre 300 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1890-ik évi június hó 14-ik napjának délelőtti 10 órakor Csajtan a község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-k évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Községen, 1890 dik évi április hó 23-dik napján.

A községi királyi járásbírósig mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry,
kir. aljárásbíró.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendű“ szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany orem:
Bordeaux 1880 - London 1884
A legmagasabb kitüntetés.

Feltalál: 1373-ban Pier. Boursaud
talalt: Prior által.

A főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendű“-ek fog-elixirjének minden-napi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — meg-akadályozza a lyukas fog képződését és meg-gyógyítja a lyukas fogat, melynek felér fényt és szilárdírágot kölcsönös, s a mellett a foghúst erő-síti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgál-lat tesszünk, a midőn figyelmeiket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvász a fogfájás ellen.

Ház alapított 1807-ben. Bordenaux 106 és 108.

Felgynek: BORDENAU Rue Croix de Sequoy.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-keres-keletben, gyógyszerárakban és gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	8	75	9	frt. —	kr. 10.
Rozs		8	70	8	90	
Árpa		7	25	8		
Kukorica		6	10	6	30	
Zab		8	80	9		

Buzalisz 1.	100 kilo	15	50	100 kilo burgonya	—	—
II.		14	40	Marhahús	1 kilo	48
Rozalisz 1.		14	30	Marha zsír	1	10
II.		12	60	Disznóhús	—	56
Buzakorpa		5	—	zár	—	76
Rozs		4	75	Borjúhús	—	60
Köleskása		11	—	Birkahús	—	40
Dara		16	90	1 méteről búkkfa	13	50
Árpa dara		8	—	dorog	10	—
Szenna		2	80	tölgyfa	9	40
Szalma		1	70	dorog	7	60

HERDETESEK.

8 év óta jónak bizonyult, száz meg száz elismerés.

1 perez alatt, kefézés nélkül fényes csizma.

Gaertner Rich.

folyékony francia lenymáza.

Berendezik a bőrt és azonnal feltűnik az erős fekete fény, mely 8 napon át tart, nedveségben nem ereszdedik meg és vízhatlanná teszi a bőrt. Takarékos, tiszta és gyors. Alkalmos a fűt. papságunk, tiszteletnek és mindenkinek. Uti, női és gyermeklábbeléhez, lószerszámóhoz stb. Használatban van a cs. és kir. csapatnál.

Védjegy.

Portamentes szétküldéssel 2 palaczk 1 frt 30 kr., 6 palaczk 3 frt., 12 palaczk 4 frt 60 kr.

Gaertner Rich. chemiai gyára, cs. és kir. hadseregszállító.

Bécs, Gisella utca 4

Kapható Közegen: Roth Sándor, S. Neumann és Deutsch Dávid bórkereskedő uraknál.

Lakás-változás.

Scharpf Jenő

fogászati műterme

Köszeg, belváros 25. sz., a vár mellett.

Elso legolcsobb és szolidabb bevasárlóhely. Szétküldés az eredeti gyárakon.

Ticho Fülöp, Brünn,

Krautmarkt 21. — Rathhausgasse 17.

Szétküldés utánvétellel.

A pénz előbbi beküldése esetén a csomag bérmentesen küldeték.

Brünni posztó-szövetek

leghíresebb cs. és kir. gyáraktól.

1 maradék 3-10 méter öltöny-szövet jó minőségben frt. 3-50
1 maradék 3-10 m. öltöny-szövet jobb minőségben frt. 5-—
1 maradék 3-10 m. öltöny-szövet legjobb minőségben frt. 10-75
1 maradék 3-10 m. fekete posztó-salon-öltönyre frt. 9-—
1 maradék 2-10 m. felöltő-szövet, jó minőségben frt. 4-25
1 maradék 2-10 m. felöltő-szövet legfinomabb minőség frt. 8.

Moso-szövetek.

(Mosásért biztosítatik.)
1 maradék kártyafonal a legújabb szövetmintákban, 6-40 m. frt. 3-—
1 maradék lenvászon a legdivatosabb és legtartósabb öltönyre 6-40 m. frt. 4.

Egy vállvető

szérum, 9 negyed hosszú 11-50.
Tiszta gyapjú 10 negyed hosszú frt. 5-—
Egész fekete, selyemállal (Cachemir-keudó) gyászra frt. 4.50.

Női ruha-szövetek

mindenféle szövetben, kivitelben és színben, a legújabb és legdivatosabbban a tavaszi és nyári idoszakra 1890 91.

Egy egész öltözet duplaszeles.

jó minőségben 10 meter frt 5-—
jobb " 10 meter frt 7-—
finom " 10 meter frt 9-—
finomabb minőségben tiszta gyapjú 10 meter frt 11-—
legfinomabb minőségben tiszta gyapjú 10 met. frt 13-—

Fekete Cachemir,

lengyel készítmény, sima, csikos, vagy virágos: öltözet 10 m. sima frt 4-50, csikos frt 5-50.

Angol Zepáyr (vasszak),

legfinomabb és legalkalmasabb házi és utcai öltözéknek.
Ujj!!
1 egész öltöny la. 10 meter frt 6-50.
1 egész öltöny 1la. 10 meter frt 4-50.

Francia Voiles (Satins),

mosásra biztosíték. Egy teljes ruha 10 méter:

jó minőségben . . . frt 3-50
finom . . . frt 4-50
legfinomabb min. . . frt 5-50.
Atlasz-minőségben . . . frt 6-50.

Jute-függöny

györök minta, egész hosszában első minőség . . . frt 3-50.
második min. . . frt 2-50.

Tunis-függöny

arannyal átszőve, gyönyörű csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle színben . . . frt 4-50.

Egy garbitura.

két ágy- és egy asztalterítő jute-ből . . . frt 3-50.
ripaból . . . frt 4-50.

Manilla-futószőnyeg,

igen tartós, egy marad. 10-11 m. frt. 3-40

Lenn-árak:

Egy darab = 30 becsi rft. ára darabonként:

Rumburgi szék-lenn, 5 negyed széles . . . frt 6-50.
Rumburgi Oxford valódi szín la. . . . frt 6-50.
Rumburgi Oxford valódi szín 1la. . . . frt 4-50.
Chiffon, igen jó min. 4 frt 4-50, 5-50, 6-50 egész frt 9-—
Házivászon, 4 negyed széles frt 4-50, 5 negyed frt 5-50.
Stefánia-vászon, 5 negy. széles, teljes potléc a lenfonálnak . . . frt 9-—
Atlasz-Gradi, ágybehu-zókra la. 8-50, 1la frt 5-50
Lonszövet varrás nélkül darabja, 2 met. bosszu frt 1-10.
Canevas, la min. ágy-behuzókra . . . frt 6-—
Hölgy-íngék chiffonból vagy erős lenvászonból, csipkével, 6 dar frt 3-75.
legjobb rumburgi fonállal és svájci him-zóssel 6 darab . . . frt 6-—

Fennté métermértékek teljesen elegendők egész férfilöltönyre vagy felöltőre.

Pompásan elkészített mintakönyvek a szabó uraknak kívánságára ingyen és bérmentesen küldetnek.

Minták magányosan kívánság szerint minden árucikk-ből ingyen és bérmentesen küldetnek.

A körülbelül huszezer üzletben raktáron levő és a rovarok ellen mint legjobb szer általánosan elismert

ismét olcsóbb lett.

Az eredeti üvegek J. Zacherl névfelirattal vannak ellátva és mostantól kezdve csak 15 kr., 50 kr., és 1 frtba kerülnek.

Kapható Közegen: Waisbecker Ede urnál.
" " Unger József "
" " János Gyula "
" " Pollák Sándor.

Kapható Csepregen: Feiglak Sándor urnál.
" Kis-Czellen: Gayer Gyula "
" " Pick Henrik "
" Körmenen: Grünbaum Albert "
" Sárvárott: Gayer Pál.

Kapható Sárvárott: Mórocz Lajos urnál.
" Szombathelyen: Stierling Ede "
" " Bertalanffy József "
" Szt.-Gothárd: Embeck Károly urnál.
" " Stierling Frigyes urnál.